

עופר ללוש תשעה

עופר ללוש תשעה

נובמבר-דצמבר 2013

מאמר

רון ברטוש

תרגום

מאיה שמעוני

עיצוב והפקה

סטודיו צביקה רויטמן

צילום

רן ארדה

הדפסה והפקה

ע.ר. הדפסות

מנהלות הגלריה

ענת בר נוי וליאור יהל אוהד

תפעול ולוגיסטיקה

אלי סהר

המידות נתונות בסנטימטרים,

רוחב×גובה×עומק

על העטיפה

צד עברי: ראש V

צד אנגלי: ראש IV

Zemack
Contemporary
Art

גלריה זימאק אמנות עכשווית

ה' באייר 68 תל אביב 62198

טל. 03.6915060

פקס. 03.6914582

info@zcagallery.com

www.zcagallery.com

עופר ללוש **תשעה**

על תשעה, על שלושה ועל אחד

רון ברטוש

הסדרה **תשעה** מונה תשעה פסלי ראשים אשר למעשה אחד הם - דיוקנו-העצמי של עופר ללוש. מכלול יצירתו, הן בציור, ברישום ובהדפס, הן בפיסול ובתבליט, פורט את אחדות דמותו וראשו לאינספור ראשי-עצמו, ולפנינו תשעה מהם. התשיעייה, לבד ממושגם האחד - דיוקן האמן, נעשו על פי תבנית יחידה שפיסל ללוש ואחר כך נוצקה כעשרים פעמים. או אז, מצא עצמו ללוש עומד כמפקד בפני כיתת-פסלי חימר זהים בדמותו, והמשיך במלאכת עיבודם טרם יבחר מתוכם את התשעה שיועברו ליציקה בארד.

אלברכט דירר, מלנכוליה I, 1514, תחריט, 19x24 ס"מ

מעל ראש דמותה האלגורית של מלנכוליה בתחריט-המופת "מלנכוליה I" שיבץ אלברכט דירר ריבוע קסם ששורותיו, עמודותיו ואלכסוניו, כמו גם וריאציות פנימיות אחרות, מסתכמות לסכום הקבוע 34. אם לא די במורכבותו של הריבוע, שורתו התחתונה ובה רצף המספרים 4, 15, 14, 1, שקולה לחתימתו של האמן על יצירתו: 1 כנגד האות A של שמו הפרטי, 4 כנגד האות D של שם משפחתו (דירר נהג לחתום בראשי התיבות AD), והמספרים 14 ו-15 כאשר אינם מופרדים הם מתארים את שנת 1514, שנת יצירת התחריט.

פרט מתוך מלנכוליה I

4	9	2
3	5	7
8	1	6

דוגמא לריבוע קסם מסדר 3

אני מציע לחשוב אודות תשעת פסלי הראשים שלפנינו כעל "ריבוע קסם". כמובן, אין בכוונתי להעניק לכל ראש ערך מספרי ולהציבם במטריצה ריבועית המסתכמת ל"קבוע קסם" מסוים, כי אם לגלם בסדר רעיוני את ההיגיון הקיים בסדרת הראשים. ההצבה המרובעת בשלוש שורות צמודות של שלושה פסלים מקיימת קשרי דמיון ושוני בין תשעת ראשיה, כשם שקשרים מעין אלו מתקיימים באיבריו השונים של ריבוע קסם כלשהו. אין ספרה זהה לספרה אחרת, ואין שלישית ספרות אחת הזזה לשלישייה אחרת. הספרות 2, 9, 4 בשורה הראשונה מסתכמות ל-15 בדיוק כשם שמסתכמות הספרות 7, 5, 3 בשורה האמצעית או 6, 5, 4 באלכסון. כך הסתכמותן של שורות, עמודות ואלכסוני הספרות לכדי קבוע שאינו קיים בריבוע עצמו, כמוה כהצטברותם של הראשים המהדהדת את הקבוע שלהם הנמצא מחוץ ליצירה - דמותו של האמן עצמו. ואם אמרנו "הד", אמרנו אָפּוּ.

ביצירתו של עופר ללוש מהווה הפרשנות נוכח דמותו של נרקיסוס מן המיתולוגיה היוונית את לב הדיון בדיוקנאותיו-העצמיים. מאמרים שנכתבו אודות יצירתו כמו גם כתביו של האמן שבו והזכירו את נרקיסוס האובידיאני, על עלילתו ונגזרותיה,

כפריזמה מרכזית לקריאת דיוקנאותיו-העצמיים: בחיבורים השונים קראנו אודות מבטו הייחודי של האמן המתבונן על עצמו, מבט שאת ייחודו ניסח כשכתב על התבוננות בדיוקן-עצמי מאת רמברנדט: "או שאני רמברנדט והציור מראָה, או שרמברנדט מסתכל על עצמו ואני המראה"; קראנו על פסיעה לקראת צמצום הפער בין הצייר והמודל, ובתוך כך נתינת מענה מדויק יותר לדרישות העין המתבוננת מן היד המציירת; המשכנו וקראנו אודות השאיפה לאיחוד המסמן והמסומן כמטפורה של נרקיסוס המתקשה להבחין בין עצמו לבין בבואתו. אך נרקיסוס אינו היחיד שנענש בעול ההשתקפות כלל ועיקר. בספר השלישי ב"מטמורפוזות" מספר אובידיוס אודות הנימפה אֶכּוֹ שתפקידה היה להעסיק בדיבורים את הרה, מלכת האולימפוס ואשתו של זאוס, בשעת ניאופיו של מלך האלים עם חברותיה. כשגילתה זאת, קיללה הרה את אכו בכך שזו תוכל רק לחזור על דברי אחרים ולא לדבר כרצונה, כלומר להיות רק בת-קול - הד. בהמשך משתלב סיפור אכו ונרקיסוס: הנימפה חשקה אכו בעלם על שום יופיו העדין, אך הוא, כידוע, לא נענה לחיזוריה, וסופו לגווע על גדת נהר הסטיכס לאחר שהתאהב בבבואתו שנשתקפה במים ולהפוך לפרח הנרקיס.

ובחזרה אל **התשעה**: האכו, כלומר ההד, הוא מן ההיגיון הקיים בקבוצת פסלי הראשים. כהתגלמותה של השתקפות בממד השמע, הוא נוכח כפועל יוצא של הבבואה וערכיה ביצירתו של ללוש וכהארכה שלה, והוא מומר אל הממד החומרי והחזותי. תשעת הראשים חוזרים כל אחד על "קול" רעיו, וכך גם החלוקה לשלוש מהדהדת את הקבוצות האחרת בתשיעייה. אם נרצה, ב"מוזיקה" של **תשעה** נאתר רק מרווחים זכים של פרימה ואוקטבה, שמותירים את המערכת הפיסולית כולה בהרמוניה מושלמת.

תשעת היחידים וכן שלוש שלישיות הראשים הן בנות-קול, בבואות, ויחידות פרוטות של מקור יחיד - מקור הקול בעל הדמות והקבוע האחד - האמן.

עופר ללוש, תשעה, 2013

תשעה, 2013, ברונזה, 165x90x90, מהדורה: 3 + 1 אבחנת אמן

Nine, 2013, bronze, 165x90x90, edition: 3 + 1 A.P.

Head I 156x30x30 ראש I

Head II 150x30x30 ראש II

Head III 163x30x30 ראש III

Head IV 160x30x30 ראש IV

Head V 157x30x30 ראש V

Head VI 152x30x30 ראש VI

Head VII 150x30x30 ראש VII

Head VIII 159x30x30 ראש VIII

Head IX 149x30x30 ראש IX

תשעה, 2013, ברונזה, 165x90x90, מהדורה: 3 + 1 אבחנת אמן

Nine, 2013, bronze, 165x90x90, edition: 3 + 1 A.P.

own writing, mentioned time and again Ovid's Narcissus, his story and its variations, as a central prism for reading his self portraits. In different essays we have read about the unique gaze of the artist who looks at himself, a gaze whose singularity he formulated when he wrote about looking at one of Rembrandt's self portraits: "either I am Rembrandt and the painting is a mirror, or Rembrandt is looking at himself and I am the mirror"; we have read about bridging the distance between the painter and the model, while providing a more accurate answer to the demands of the observing eye from the painting hand; we have read on about the aspiration for a union of signifier and signified as a metaphor for Narcissus who could not distinguish himself from his reflection. Yet Narcissus is not the only one punished by the burden of reflection at all. In the third book of *Metamorphoses* Ovid recounts the story of the nymph Echo, whose role was to engage in conversation and distract Hera, queen of Olympus and Zeus' wife, while the king of the gods seduced the nymphs. Upon her discovery of this treachery, Hera cursed Echo: she will only be able to repeat the words of others and not speak at will, meaning, be a mere reverberation, an echo. Later on the story of Echo is intertwined with that of Narcissus. The nymph desired the youth for his delicate beauty, but he famously did not return her love and eventually died on the bank of the river Styx after he fell in love with his own reflection in the water and turned into the flower narcissi.

Ofer Lellouche, *Nine*, 2013

And back to the *Nine*: the echo is found in the underlying logic of the head sculptures. As the embodiment of reflection in the auditory dimension, it is present as a result of the reflection and its values in Lellouche's work and as its extension, and is converted to the material and visual dimension. Each of the nine heads reiterates the voice of its counterparts, and thus the division to triads also echoes the other groups in the *nine*. If we would like, in the "music" of *Nine* we find only pure intervals of unison and octave, leaving the entire sculptural composition in perfect harmony.

The nine singles as well as the three triads of heads are echoes, reflections, and derivative units of a single origin – the origin of voice, owner of the figure, and the one constant – the artist.

On Nine, on Three, on One

Ron Bartos

The series Nine comprises nine head sculptures which are in fact one – the self portrait of Ofer Lellouche. His entire oeuvre, in painting, drawing and print, as well as in sculpture and relief, breaks down the unity of his figure and head to countless heads of himself, nine of which stand before us. Apart from their shared subject – the portrait of the artist – the nine were also executed in one mold which Lellouche sculpted and then cast 20 times. He subsequently found himself standing like a commander in front of a squad of identical clay sculptures in his image, which he then worked on before choosing the nine that will be cast in bronze.

In his masterpiece engraving Melencolia I, Albrecht Dürer incorporated above the head of the allegorical figure of Melancholia a magic square in which the rows, columns, and diagonals, as well as other possible variations, add up to the sum of 34. If the complexity of the square was not enough, its bottom row which displays the sequence 4, 15, 14, 1, is equivalent to the artist’s signature on his artwork: 1 stands for the A in his first name, 4 replaces the D in his surname (Dürer used to sign using the initials A.D.), and the numbers 15 and 14 when not separated make the year in which the engraving was created, 1514.

I propose to think about the nine head sculptures before us as a “magic square”. Naturally, I do not intend to provide each head with a numerical value and place it in square matrix which adds up a certain “magic constant,” but rather embody the logic that underlies the series of heads in a conceptual alignment. The square layout of three tight rows – comprising three sculptures each – call attention to the permutations between the nine heads, their differences and similarities, much like the relation between the different parts of a magic square. No single digit is identical to the other, and no three digits number is identical to another. The numbers 4, 9, 2 in the first row add up to 15 just like the numbers 3, 5, 7 in the middle row or the diagonal 4, 5, 6. And so the summing up of rows, columns, and diagonals to a constant that does not appear in the actual square is like the accumulation of heads that echoes their constant which is outside the piece – the figure of the artist himself.

The interpretation of Ofer Lellouche’s works in light of the mythical figure of Narcissus serves as the heart of the discussion surrounding his self portraits. Essays written about his works, as well as the artist’s

Albrecht Dürer, Melencolia I, 1514, engraving, 24x19 cm.

Detail from Melencolia I

4	9	2
3	5	7
8	1	6

A magic square of order three

Ofer Lellouche **Nine**

Ofer Lellouche **Nine**

November-December 2013

Essay

Ron Bartos

Editing and English translation

Maya Shimony

Graphic design

Zvika Roitman Design

Photography

Ran Erde

Printed by

AR Print

Gallery directors

Anat Bar Noy and Leore Yahel Ohad

Operations and logistics

Elli Sahar

On the cover:

English side: Head IV

Hebrew side: Head V

All measurements are given

in centimeters

height×width×depth

Z

Zemack
Contemporary
Art

68 Hey B-iyar St.

Tel Aviv 62198 Israel

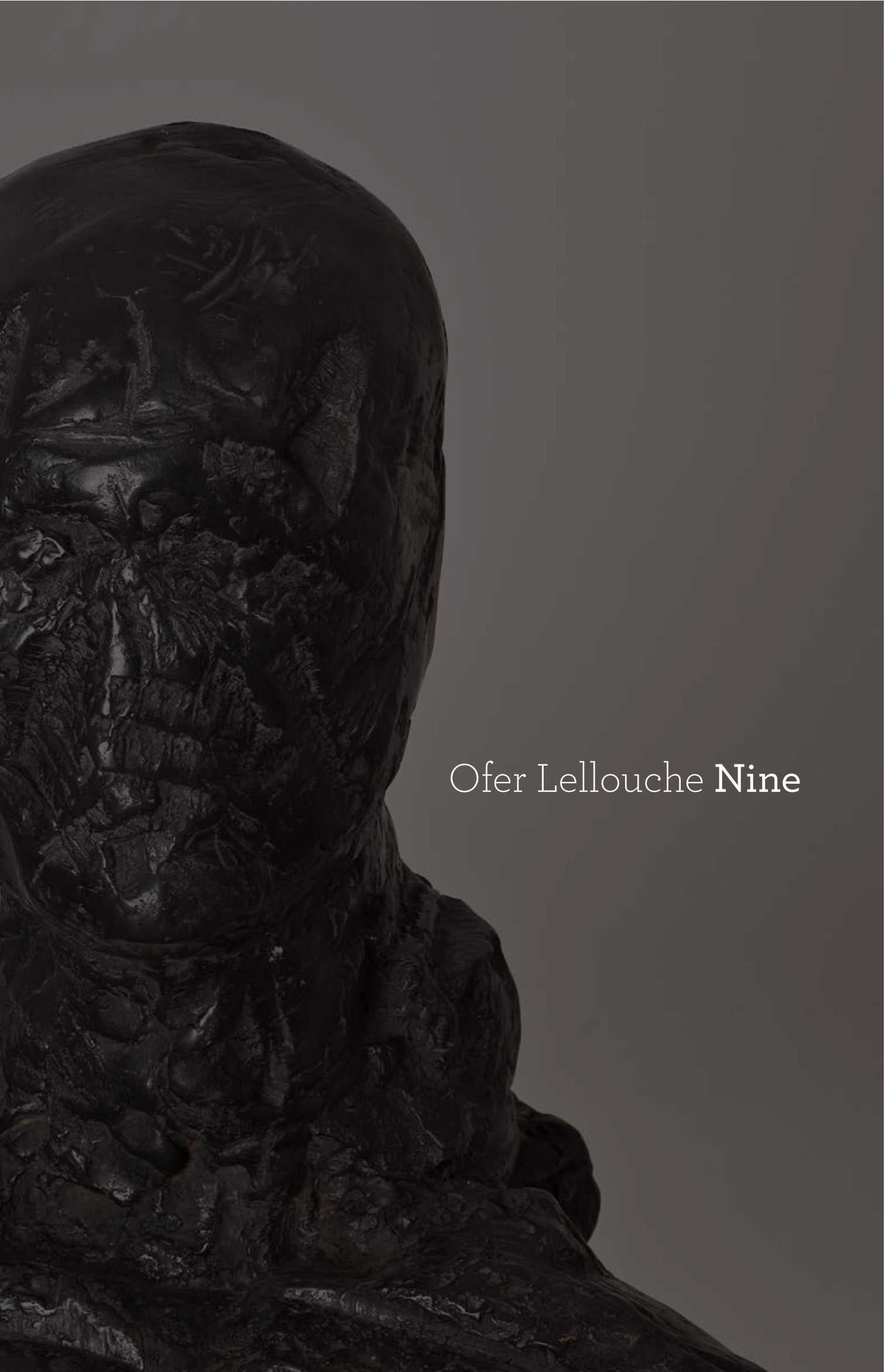
T +972 3 6915060

F +972 3 6914582

info@zcagallery.com

www.zcagallery.com

© 2013 All rights reserved to Zemack Ltd.

Ofer Lellouche **Nine**